

Der udvælges repræsentative overvågningsoplande, der dækker større sammenhængende landbrugsområder og så vidt muligt lægges i forbindelse med de nationale overvågningsområder. Det kan blive nødvendigt at supplere disse overvågningsoplande med arealer til registrering af specielle forhold af betydning for næringsstofudvaskningen.

Drænvandet udgør den del af kredsløbet, i hvilket en eventuel ændring af udsivning af næringsstoffer hurtigst kan måles. Udover drænvandsmålinger skal der etableres et net af observationsboringer i grundvandszonen.

Endelig udvælges et antal *kilder/kildebække*, hvor der foretages måling af specielt næringsalte.

Den eksisterende amtskommunale overvågning af *de ferske vande* omfatter i et vist omfang såvel målinger af transport af kvælstof og fosfor som målinger af de økologiske virkninger af belastningen med disse næringsstoffer. Det er nødvendigt at supplere det amtskommunale måleprogram således, at der dels foretages et betydeligt større antal målinger i løbet af det enkelte år, dels gennemføres målinger hvert år. Desuden skal der udføres målinger af afstrømningen af kvælstof og fosfor i hovedafvandingssystemerne så tæt på udløbet i havet som muligt. Det betyder, at der bl.a. i forbindelse med de eksisterende vandføringsstationer også skal gennemføres målinger af kvælstof- og fosforkoncentrationen, således at næringsstoftransporten kan beregnes.

Overvågningssystemet for *de salte vande* baseres på amtskommunernes tilsyn med vandkvaliteten i kystvandene samt på det statslige program for overvågning af forureningstilstanden i de åbne farvande. Systemet suppleres med relevante data fra andre statsinstitutioner. Det vil være nødvendigt at udbygge de eksisterende overvågningsprogrammer både med hensyn til antal stationer og antal målinger pr. år. Endvidere bør overvågning med fly indgå i et fremtidigt overvågningssystem for havet.

Udledning af spildevand fra *rensningsanlæg* indberettes årligt til Miljøstyrelsen. I forbindelse med indberetningerne angives de parametre, som er nødvendige for beregningen af de udledte mængder organisk stof og næringsalte. I løbet af 1987 vil et tilsvarende indberetningssystem komme til at omfatte

industrivirksomheder med selvstændig udledning. Der skønnes herefter ikke at være behov for yderligere monitorering i relation til de omhandlede punktkilder.

Et program til overvågning af forureningsbelastninger fra *dam- og havbrug* skal omfatte:

- massebalanceberegninger baseret på driftsoplysninger fra ejere af havbrug
- målinger af belastningen fra et repræsentativt antal ferskvandsdambrug.

Den overordnede planlægning

Udpegningen af de stationer, der skal supplere de eksisterende overvågningssystemer samt målehyppigheden for de enkelte elementer i systemet må ske i et samarbejde mellem amtsrådene/Hovedstadsrådet og Miljøstyrelsen med bistand fra Landbrugsmiljøministeriet og de institutioner, som varetager fagdatafunktionerne i relation til overvågningssystemets enkelte elementer. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at der er betydelige forskelle i overvågningsindsatsen de enkelte amtskommuner imellem.

De data, der indsamles af amtskommunerne, registreres og primærbehandles i de respektive amtskommuner. Den sammenfattende databehandling udføres af fagdatacentrene på de respektive områder. Fagdatacentrene er således ansvarlige for koordinationen og systematiseringen af dataindsamlingen.

Fagdatacentrene skal endvidere sørge for, at det undersøgelsesarbejde, der skal danne grundlag for udviklingen af metoder til dataindsamling, -lagring og -behandling, intensiveres, ligesom fagdatacenteret har ansvar for, at der udarbejdes anvendelige metodeanvisninger. Fagdatacentrene skal desuden sørge for, at arbejdet med udviklingen af matematiske modeller styrkes, således at det bliver muligt at sammenstille de indsamlede data på en hensigtsmæssig måde.

Omkostninger

Da den endelige opstilling af et overvågningssystem for de ferske og salte vande samt grundvandet forudsætter en række forhandlinger mellem de amtskommunale myndigheder og Miljøstyrelsen, kan der ikke på nuværende tidspunkt angives eksakte beløb for anlægsudgifter og driftsomkostninger ved systemets iværksættelse.